

CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU

DECIZIE

nr. _____

din _____

Cu privire la operarea de modificări în decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 9/14 din 21 iulie 2022 cu privire la aprobarea Programului municipal pilot „Start-up pentru tineri și migranți”

Având în vedere nota informativă a Direcției generale economie, comerț și turism a Consiliului Municipal Chișinău nr. 1-05/2-2166, din 14.11.2024, decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/3 din 06.06.2023 cu privire la instituirea Instituției Publice Centrul Municipal pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului, Decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 5/12 din 04.04.2024 cu privire la operarea de modificări în decizia nr. 9/14 din 21.07.2022 „Cu privire la aprobarea Programului municipal pilot Start-up pentru tineri și migranți”, în scopul dezvoltării competențelor antreprenoriale în rândul tinerilor și migranților din municipiul Chișinău pentru lansarea și dezvoltarea unor afaceri cu accent sporit spre inovație, în temeiul art. 14 (2) lit. n) și z¹), art. 20 (6) din Legea nr. 436 – XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, art. 6 (4) lit. e) din Legea nr. 136 din 17.06.2006 privind statutul municipiului Chișinău, Consiliul Municipal Chișinău DECIDE:

1. Se aprobă operarea de modificări în decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 9/14 din 21 iulie 2022 cu privire la aprobarea Programului municipal pilot „Strat-up pentru tineri și migranți” după cum urmează:

1.1) în textul deciziei și anexelor respective sintagma „Programul municipal pilot” se modifică în sintagma „Programul municipal”;

1.2) pct. 2 și pct. 4 al deciziei nominalizate se exclud;

1.3) în pct. 4 din decizie sintagma „pentru anul 2023” se va modifica „pentru anii 2024-2027”;

1.4) în anexa nr. 1 la decizie se introduc următoarele modificări:

1.4.1) în textul anexei nr. 1 sintagma „care are viza de reședință” se modifică cu „care are domiciliu sau reședință”;

1.4.2) în textul anexei nr. 1 sintagma „12 luni” se modifică cu „24 luni”;

1.4.3) art. 2, alin 2, sintagma „200.000,0 lei” se modifică în „250.000,0 lei, dar nu mai mult de 70% din valoarea costurilor eligibile”;

1.4.4) art. 3, literele A, B și D vor avea următorul conținut:

A. „tânăr viitor antreprenor, cu vârsta între 18-40 ani, care are domiciliu sau reședință în municipiul „Chișinău și deține o afacere din sectorul întreprinderilor mici și mijlocii, în municipiul Chișinău, de cel mult 24 de luni, în care cota parte a fondatorului eligibil este de cel puțin 75% sau dorește să deschidă o întreprindere în municipiul Chișinău în aceleași condiții”;

B. „lucrător migrant – care a fost sau este plecat peste hotarele țării cu scopul desfășurării activității de muncă sau beneficiarii de remitențe (soț/soție sau rudă de gradul întâi), are domiciliu sau reședință în municipiul Chișinău și dorește să deschidă o afacere, sau deține o întreprindere, înregistrată în municipiul Chișinău de cel mult 24 de luni”.

D. „refugiat – viitor antreprenor cu domiciliu sau reședință în municipiul Chișinău, care dorește să deschidă o afacere, sau refugiat antreprenor care deține o întreprindere, din sectorul întreprinderilor mici și mijlocii, înregistrată în municipiul Chișinău de cel mult 24 luni.”

1.4.5) în art. 4.1, 4.2 și 4.4 în alineatele cu textul “afacerea va asigura crearea și menținerea pentru o perioadă minimum de 2 ani cel puțin 3 locuri de muncă permanente” sintagma ”și” se modifică în “și/sau”;

1.4.6) art.4.1 alin 2 va avea următorul conținut:

„dorește să deschidă o afacere sau deține o întreprindere din sectorul întreprinderilor mici și mijlocii, în municipiul Chișinău, în care cota parte a fondatorului eligibil este de cel puțin 75%, de cel mult 24 luni”;

1.4.7) art.4.1, 4.4 aliniatul cu textul: „contribuția financiară a solicitantului reprezintă cel puțin 30% din valoarea costurilor eligibile ale proiectului investițional, confirmată prin prezentarea extrasului din cont a unei bănci comerciale, la momentul depunerii cererii” după sintagma „bănci comerciale” se completează cu următorul text “sau altă confirmare privind dispunerea de contribuția proprie, la momentul depunerii cererii”;

1.4.8) art. 4.2 alin 2 sintagma „și cu vârsta maximă de până la 40 ani” se exclude;

1.4.9) art.4.2 alin 4, în textul după sintagma „în Program” se va adăuga următorul conținut „de cel mult 24 luni”;

1.4.10) în art. 4.4 alin. 3 se exclude;

1.4.11) în art. 6 lit. g), h) și i) se exclud, iar textul se completează după cum urmează:

„g) servicii și/sau asistență tehnică militară, operațiuni cu produse militare, producerea produselor militare;

h) importul, producerea și comercializarea alcoolului, a producției alcoolice”;

i) importul, producerea și comercializarea articolelor din tutun;

j) comerțul cu amănuntul și cu ridicata;

k) alte domenii care în conformitate cu legislația în vigoare sunt de domeniul securității publice, sau siguranței alimentare, domenii aflate în competența organelor centrale sau/ori locale”.

1.4.12) la capitolul II, lit. B, alin 1 după sintagma “proiectelor investiționale” se va adăuga textul „organizarea sesiunilor de instruire”;

1.4.13) la capitolul II, lit B, alin. 2 se exclude;

1.4.14) la capitolul III, lit. A (1) sintagma „proiectului investițional și nu va depăși 200 000 de lei” se modifică în “costurilor eligibile și nu va depăși 250.000,0 lei”;

1.4.15) la capitolul III, lit. A (2) sintagma „proiectului investițional” se modifică în „costurilor eligibile”;

1.4.16) capitolul IV (4) va avea următorul conținut ”Promovarea pe paginile web www.chisinau.md, www.startup.chisinau.md dedicate promovării Programului;”

1.4.17) art. 5.1 după lit. D se completează cu următorul aliniat:

“Unitatea de implementare a programului va implementa Programul municipal în baza unui manual operațional, aprobat de Consiliul de coordonare a Programului care va descrie etapele, modelele de documente, modul de aplicare la program precum și va asigura publicarea unui ghid de aplicare pe pagina web www.startup.chisinau.md”;

1.4.18) art. 5.3 alin 1 după sintagma “20 de zile lucrătoare” se va adăuga următorul text “din momentul depunerii setului complet de acte solicitate”;

1.4.19) art. 5.4, lit. (g) din alin. “Finanțare nerambursabilă din cadrul Programului nu va acoperi” se va expune în următoare redacție “Costuri suportate înainte de aplicarea la Program”;

1.4.20) art. 5.4, alin. “Finanțare nerambursabilă din cadrul Programului nu va acoperi” se va completa cu următorul punct:

“(q) Mijloace de transport”;

1.4.21) art. 5.6, alin. 2 va avea următorul conținut: “Suportul financiar pentru afacerile start-up sub formă de finanțare nerambursabilă urmează să fie transferat direct către beneficiar în cuantum de 100% din valoarea grantului aprobat după realizarea investiției de 30 % din surse proprii și prezentarea setului complet de acte confirmative”;

1.4.22) capitolul VI “Indicatorii Programului” va avea următorul conținut:

“Perioada de implementare a Programului este 2024-2027, cu posibilitatea de prelungire în funcție de mijloace financiare disponibile.

Finanțarea Programului se asigură din contul alocațiilor prevăzute anual, în bugetul municipal cu posibilitatea atragerii surselor suplimentare de finanțare de la donatorii locali și externi.

Pe durata implementării Programului se planifică obținerea următoarelor rezultate:

- a) Informarea și consultarea potențialilor beneficiari privind instrumentele de suport antreprenorial – cel puțin 300 000 de persoane;
- b) Facilitarea accesului la servicii de consultanță și asistență în afaceri – 50 000 de persoane;
- c) Formarea și dezvoltarea abilităților antreprenoriale – cel puțin 10 000 de persoane;
- d) Finanțarea a cel puțin 160 de întreprinderi din sectorul IMM;
- e) Facilitarea atragerii investițiilor în economia municipiului Chișinău – cca. 50 mln lei;
- f) Crearea și menținerea a cel puțin – 500 locuri de muncă”.

2. Prevederile prezentei decizii se pun în aplicare din data publicării.

3. Direcția relații publice și buget civil va aduce la cunoștință cetățenilor municipiului Chișinău, în termen de 5 zile, prevederile prezentei decizii.

4. Controlul executării prezentei decizii se pune în sarcina Primarului General.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ

**SECRETUL INTERIMAR
AL CONSILIULUI MUNICIPAL**

Adrian TALMACI

CONSILIUL MUNICIPAL CHIȘINĂU
PRIMAR GENERAL AL MUNICIPIULUI CHIȘINĂU
DIRECȚIA GENERALĂ ECONOMIE, COMERȚ ȘI TURISM

nr. 1-05/2-2166 din 14 noiembrie 2024

la nr. _____ din _____

Consiliului Municipal Chișinău

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul deciziei Consiliului municipal Chișinău
cu privire la operarea de modificări în decizia Consiliului Municipal Chișinău
nr. 9/14 din 21 iulie 2022

I. Denumirea autorului.

Direcția generală economie, comerț și turism a Consiliului Municipal Chișinău în comun cu Instituția Publică Centrul Municipal pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului.

II. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite.

Elaborarea proiectului de decizie nominalizat reiese din necesitatea continuității politicilor municipale în dezvoltarea sectorului antreprenorial din municipiul Chișinău prin stimularea creării de afaceri noi și atragerii tinerilor, migranților și refugiaților în acest proces. Pe fundalul crizelor: economice, inflaționiste, energetice și de securitate continuate până în prezent, care au marcat sfera economică la nivel atât internațional, regional cât și național, sectorul antreprenorial din municipiul Chișinău a rămas rezilient și s-a adaptat la acestea.

De asemenea, analiza evoluției populației active, care reprezintă sursa de existență a economiei oricărei țări, pentru ultimii 5 ani de zile, denotă o stabilitate relativă, cu o creștere nesemnificativă, la nivel de țară, de la 919,3 mii în 2019 la 929,5 mii în 2023. În același timp, analiza structurii pe vârste denotă faptul că Republica Moldova se află în plin proces de îmbătrânire a populației. Astfel, conform datelor BNS constatăm diminuarea populației active cu vârstele cuprinse între 15-34 ani, cu 52,4 mii în 2023, comparativ cu 2019. Totodată, creșterea populației active cu vârsta între 35-64 ani a atins 61,3 mii în 2023, comparativ cu 2019 (diminuare la 31,4% la 25,6%).

Acest trend se datorează mai multor procese negative cum ar fi scăderea natalității și migrația populației. În acest sens analiza datelor statistice indică o diminuare a ratei de fertilitate de la 2,3 în 1991 la 1,6 în 2023 (o diminuare cu peste 30%). Totodată se înregistrează un număr sporit de populație activă din Republica Moldova care migrează în statele UE, CSI, SUA și Canada. Astfel, conform datelor statistice (anul 2023), în ultimii 20 de ani în afara

țării au emigrat peste 1 mln de persoane, media anuală de emigrare a crescut până la 2,3% (în perioada 2001-2023), ceea ce presupune că anual din țara noastră pleacă circa 60 mii persoane active.

Factorii ce generează migrația în rândurile tinerilor din municipiul Chișinău sunt în strânsă legătură cu identificarea oportunităților educaționale mai bune, locuri de muncă plătite corespunzător. Lipsa locurilor de muncă atractive tinerilor, veniturile joase și riscurile sporite de sărăcie sunt cauzate de oportunități economice limitate în Republica Moldova, care împiedică aceștia (în special grupurile vulnerabile de tineri), să-și atingă aspirațiile personale și profesionale.

În același timp, migranții (inclusiv și cei tineri) au un rol extrem de important în evoluția economică a Republicii Moldova, inclusiv și a municipiului Chișinău, veniturile remise de aceștia, finanțând în special consumul uman, investițiile în afaceri productive, în imobil și în capital uman, contribuie esențial la: (i) reducerea nivelului de sărăcie în ansamblu, (ii) educarea unei culturi financiare mai avansate, (iii) dezvoltarea sectoarelor economiei naționale, etc.

În anul 2023, în mun. Chișinău, au fost angajate circa 329,5 mii persoane, ceea ce constituie 61,1% din numărul total al salariaților din Republica Moldova (539,0 mii salariați), fiind în creștere cu 9 069 salariați sau cu 2,8% față de anul precedent.

Venitul din vânzări al agenților economici din mun. Chișinău, în anul 2023, a însumat 471,4 mlrd lei, fiind în creștere cu 6,5% în comparație cu anul 2022 (442,8 mlrd lei) și a constituit 74,1% din volumul total al venitului din vânzări obținut de întreprinderile din Republica Moldova (636,1 mlrd lei). Acest lucru denotă faptul că afacerile din mun. Chișinău au o contribuție esențială atât la formarea PIB cât și la colectarea impozitelor și formarea bugetului public național.

Programul municipal pilot „Start-up pentru tineri și migranți”, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 9/14 din 21 iulie 2022, având un caracter inovativ pentru municipiul Chișinău, la etapa inițială (în anii 2023-2024) a fost lansat efectiv în semestrul II al anului 2023. Implementarea Programului a fost realizată de către Instituția Publică Centrul Municipal de Dezvoltarea Antreprenoriatului, în calitate de Unitate de Implementare a Programului și, în perioadă de pilotare (1 an de zile), a înregistrat următoarele rezultate:

1. La capitolul facilitarea accesului la servicii de consultanță și asistență în afaceri:	o 3075 de persoane au beneficiat de servicii de consultanță, ghidare și asistență în afaceri.
2. La capitolul dezvoltarea capitalului uman prin formarea competențelor antreprenoriale:	o 5483 beneficiari ai modulelor de instruire antreprenorială; o 1118 beneficiari ai cursurilor de dezvoltare a competențelor antreprenoriale.
3. La capitolul facilitarea accesului la finanțare:	o 16 proiecte aprobate pentru finanțare (48 de dosare au fost depuse de solicitanți și examinate în cadrul ședințelor Consiliului de implementare a Programului); o 3 012 661 suma granturilor alocate;
4. La capitolul promovarea culturii antreprenoriale în rândul tinerilor din mun. Chișinău:	o 370.000 persoane informate prin diverse canale de comunicare despre beneficiile de dezvoltare a propriei afaceri în municipiul Chișinău.

¹ **Atenție!** Documentul conține date cu caracter personal prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0001956-(001-008), înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

Astfel, implementarea Programului municipal Start-up pentru tineri și migranți în varianta modificată, propusă spre examinare Consiliului Municipal Chișinău va constitui o continuare a politicilor municipale în acest domeniu și va contribui la:

1. dezvoltarea ecosistemului antreprenorial prin oferirea de suport financiar și educațional, ceea ce va permite tinerilor să-și dezvolte afaceri proprii și să-și atingă aspirațiile profesionale;

2. stimularea revenirii migranților în municipiul Chișinău - Programul va oferi stimulente economice pentru migranții care doresc să revină și să investească în afaceri proprii. Sprijinul acordat prin mentorat, acces la consultanță, instruire și finanțare va contribui la atragerea capitalului și cunoștințelor acumulate în afara țării;

3. valorificarea potențialului economic al municipiului Chișinău - având în vedere că o pondere majoră a afacerilor din Republica Moldova este concentrată în municipiul Chișinău, Programul va avea un impact semnificativ asupra economiei locale, astfel contribuind inclusiv și la majorarea veniturilor bugetare locale, precum și la dezvoltarea și diversificarea Produsului Regional Brut al mun. Chișinău.

III. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Pentru optimizarea procesului de implementare și maximizarea impactului Programului municipal Start-up pentru tineri și migranți, se propun următoarele modificări în decizia Consiliului Municipal Chișinău nr. 9/14 din 21 iulie 2022:

1. în textul deciziei și anexelor acesteia sintagma „Programul municipal pilot” se modifică în sintagma „Programul municipal”, din motiv că programul a trecut perioadă de pilotare;

2. se extinde perioadă de implementare a Programului prin modificarea sintagmei „pentru anul 2023” în „pentru anii 2024-2027”;

3. modificarea perioadei de eligibilitate pentru categoria de întreprinderi existente de la 12 la 24 luni de la data înregistrării până la momentul aplicării la program, facilitând astfel accesul unui segment mai larg de IMM-uri la finanțare și sporind impactul economic al Programului;

4. ajustarea prevederilor actuale la prevederile legislației în vigoare a criteriului de eligibilitate legat de viza de reședință a beneficiarului. Înlocuirea sintagmei "viza de reședință în municipiul Chișinău" cu "domiciliu sau reședință în municipiul Chișinău", optimizând astfel accesibilitatea Programului pentru potențialii beneficiari;

5. se elimină obligativitatea formării unui parteneriat pentru categoria de beneficiari "Refugiat", reducând barierele administrative și facilitând integrarea economică a acestei categorii vulnerabile;

6. se elimină restricția de vârstă de 40 ani pentru categoriile "Lucrător migrant" și "Refugiat", practic fiind segmentate categoriile de beneficiari în (i) tineri cu vârstă de până la 40 de ani, (ii) lucrători migranți și (iii) refugiați;

7. se propune majorarea valorii maxime a sumei grantului de la 200 mii lei la 250 mii lei.

8. includerea în lista domeniilor ne-eligibile a (i) "comerțului cu amănuntul și cu ridicata", pentru a stimula dezvoltarea sectoarelor productive și cu o valoare adăugată mai mare, precum și a (ii) costurilor legate de „achiziționarea mijloacelor de transport”;

9. modificarea modalității de transfer al resurselor financiare, precum - "în cuantum de 100% din valoarea grantului aprobat, după realizarea investiției de 30% din surse proprii

¹ **Atenție!** Documentul conține date cu caracter personal prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0001956-(001-008), înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

și prezentarea setului complet de acte confirmative", astfel fiind eficientizată modalitatea de acordare a resurselor de grant, astfel sporind „viteza de realizare” a proiectelor investiționale;

10. completarea listei de documente confirmative privind deținerea contribuției proprii a beneficiarului cu “sau altă confirmare privind dispunerea de contribuția proprie, la momentul depunerii cererii”;

11. a fost precizat termenul de evaluare a proiectelor investiționale, astfel acesta, după operarea modificărilor respective, se va transforma în “20 de zile lucrătoare din momentul depunerii setului complet de acte solicitate”;

12. au fost interzise acceptarea de costuri suportate înainte de aplicarea la Program;

13. au fost concretizate perioada de implementare a Programului, finanțarea Programului precum și „Indicatorii Programului”, astfel fiind propuse următoarele modificări în capitolul IV:

“Perioada de implementare a Programului este 2024-2027, cu posibilitatea de prelungire în funcție de mijloace financiare disponibile.

Finanțarea Programului se asigură din contul alocațiilor prevăzute anual, în bugetul municipal cu posibilitatea atragerii surselor suplimentare de finanțare de la donatorii locali și externi.

Pe durata implementării Programului se planifică obținerea următoarelor rezultate:

- a) Informarea și consultarea potențialilor beneficiari privind instrumentele de suport antreprenorial – cel puțin 300 000 de persoane;
- b) Facilitarea accesului la servicii de consultanță și asistență în afaceri – 50 000 de persoane;
- c) Formarea și dezvoltarea abilităților antreprenoriale – cel puțin 10 000 de persoane;
- d) Finanțarea a cel puțin 160 de întreprinderi din sectorul IMM;
- e) Facilitarea atragerii investițiilor în economia municipiului Chișinău – cca. 50 mln lei;
- f) Crearea și menținerea a cel puțin – 500 locuri de muncă”.

V. Modul de încorporare a proiectului de decizie în cadrul normativ în vigoare.

Proiectul deciziei propus spre aprobare corespunde structurii actelor emise de către autoritățile publice locale și conține elementele componente prevăzute de tehnica legislativă (titlu, preambul, clauza de emitere, partea dispozitivă și formula de atestare a autenticității actului).

Proiectul de decizie CMC nominalizat este elaborat în conformitate cu legislația în vigoare:

- Legea nr. 436/2006 privind administrația publică locală
- Legea nr. 136/2016 privind statutul municipiului Chișinău;
- Legea nr. 179/2016 cu privire la întreprinderile mici și mijlocii;
- Hotărârea Guvernului nr. 386 din 17.06.2020 cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice;
- proiectul Strategiei pentru dezvoltarea durabilă socio-economică a spațiului urban: Etapa I – analiza completă în contextul dezvoltării teritoriului (<https://www.dgaurf.md/strategia-de-dezvoltare-2>);
- proiectul Strategiei de dezvoltare socio-economică și spațială durabilă etapa II: justificarea tehnică și conceptul planului regional de amenajare a teritoriului a municipiului Chișinău (<https://www.dgaurf.md/strategia-de-dezvoltare-2>);

¹ **Atenție!** Documentul conține date cu caracter personal prelucrate în cadrul sistemului de evidență nr. 0001956-(001-008), înregistrat în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal www.registru.datepersonale.md. Prelucrarea ulterioară a acestor date poate fi efectuată numai în condițiile prevăzute de Legea nr. 133 din 08.07.2011 privind protecția datelor cu caracter personal.

- decizia Consiliului Municipal Chişinău nr. 9/14 din 21.07.2022 „Cu privire la aprobarea Programului municipal pilot Start-up pentru tineri și migranți”,
- decizia Consiliului Municipal Chişinău nr. 5/3 din 06.06.2023 cu privire la instituirea Instituției Publice Centrul Municipal pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului,
- Decizia Consiliului Municipal Chişinău nr. 5/12 din 04.04.2024 cu privire la operarea de modificări în decizia nr. 9/14 din 21.07.2022 „Cu privire la aprobarea Programului municipal pilot Start-up pentru tineri și migranți”,

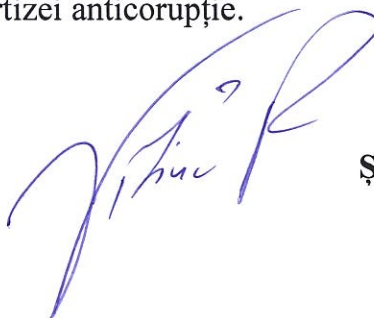
VI. Constatările expertizei de compatibilitate.

Nu a fost necesară.

VII. Constatările expertizei anticorupție.

Potrivit prevederilor pct.7 din Regulamentul cu privire la planificarea, elaborarea, aprobarea, implementarea, monitorizarea și evaluarea documentelor de politici publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.386/2020, Strategiile sunt documente de politici publice.

Totodată, potrivit pct.2, lit. a) din Metodologia de efectuare a expertizei anticorupție, documentele de politici nu se supun expertizei anticorupție.

Roman VITIUC
Şef al Direcției generale

Ex.: Andrei Timuş
Tel. 022-22-73-88